

Rapportserie
Nr. 05 | 2021

Kartlegging av studiesentre Organisering og rammebetingelser

Utgiver: Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku)

Dato: April 2021

Ansvarlig redaktør: Ragnhild Tungesvik

Utarbeidet av: Therese Halvorsen Røst og Agnete Wiborg

ISSN: 2535-5961

ISBN: 978-82-8421-018-6

Rapporten kan lastes ned fra diku.no

Forord

Regjeringen har som mål at ingen skal gå ut på dato som følge av mangel på kompetanse. Kompetansereformen «Lære hele livet» har som målsetting at alle skal få mulighet til å fornye og supplere sin kompetanse, slik at flere kan stå lenger i arbeid. Videre er det et mål å tette gapet mellom hva arbeidslivet trenger av kompetanse, og den kompetansen arbeidstakerne faktisk har. I tillegg blir tilgang til kompetanse og arbeidskraft trukket frem som helt sentralt for utviklingen i distriktene.

For å oppnå disse målene er det avgjørende at utdanning og kompetanseheving gjøres tilgjengelig for flest mulig. Før sommeren 2021 vil Kunnskapsdepartementet legge fram en strategi for desentralisert og fleksibel utdanning som skal peke ut veien videre for å utvikle og tilgjengeliggjøre tilbud om høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning over hele landet, basert på regionale behov og forhold.

Som en del av kunnskapsgrunnlaget for strategien for desentralisert og fleksibel utdanning, har Diku fått i oppdrag å gjennomføre en kartlegging av studiesentre og lignende løsninger i Norge. Studiesentrene har ikke en formell rolle i det norske utdanningssystemet, samtidig finnes det mange sentre med ulike typer organisering rundt omkring i hele landet, som på ulike måter bidrar til utdanningstilbudet i distriktene. Det mangler systematisk kunnskap om sentrene, og målet med denne rapporten er å bidra til økt kunnskap blant annet om hvilke studiesentre som finnes, hvor de er lokalisert, hvordan de er organisert og finansiert, og hvilke tilbud studiesentrene gir.

Vi håper at rapporten kan bidra til å klargjøre hvilken rolle studiesentrene spiller i dag, og dermed bidra til diskusjon om hvilken rolle de kan spille for å iverksette strategien for desentralisert og fleksibel utdanning.

Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) skal styrke kvaliteten i norsk utdanning. Vi fremmer utvikling og nyskaping, internasjonalt samarbeid og digitale læringsformer.

Gjennom utredning, analyse og rådgivning skal Diku bidra til å utvide og styrke kunnskapsgrunnlaget for kvalitetsutvikling. Formålet er å gi myndigheter og utdanningssektoren bedre forutsetninger for utforming av politikk, tiltak og strategier.

Innhold

1 Innledning	5
1.1 Bakgrunn.....	5
1.2 Om studiesentre og lignende løsninger	6
2 Om undersøkelsen – formål og gjennomføring	7
3 Resultater	8
3.1 Lokalisering av studiesentre	8
3.2 Organisering, drift og rammebetingelser	9
3.3 Finansiering og øvrige rammebetingelser	12
3.4 Tilrettelegging av studietilbud	13
3.5 Studietilbudet i perioden 2018-2020	16
4 Oppsummering og diskusjon	20
Avsluttende kommentarer	22
5 Litteraturliste.....	23

Figurer

Figur 1 Lokalisering av studiesentre og studieforbund som har svart på undersøkelsen.....	9
Figur 2 Eiere av studiesentrene og studieforbundene	11
Figur 3 Antall årsverk ved hvert enkelt studiesenter/studieforbund	12
Figur 4 Studietilbud fordelt på fagfelt ved studiesentre og studieforbund (2018-2021)	16
Figur 5 Antall studenter som har gjennomført studier og kurs i ulike fagfelt (2018/2019)	18
Figur 6 Antall studenter som har gjennomført studier og kurs i ulike fagfelt (2019/2020)	19
Figur 7 Antall studenter som har gjennomført studier og kurs i ulike fagfelt (2020/2021)	19

Tabeller

Tabell 1 Oppgitte nettverk som studiesentrene er medlem av.....	10
Tabell 2 Oversikt over bidrag til drift og rammebetingelser for studiesentre.....	13
Tabell 3 Bidrag til tilrettelegging av studietilbud ved studiesentre	14
Tabell 4 Bidrag til tilrettelegging av studietilbud ved studieforbund	14
Tabell 5 Universitet, høyskoler og fagskoler som samarbeider med studiesentre	15

Vedlegg

Vedlegg 1 Spørreskjema.....	1
Vedlegg 2 Oversikt over bidrag til drift og rammebetingelser for studieforbund	11
Vedlegg 3 Utdanningsnivå på studier og kurs i økonomiske og administrative fag (2018-2021)	12
Vedlegg 4 Utdanningsnivå på studier og kurs i helse-, sosial- og idrettsfag (2018-2021)....	12
Vedlegg 5 Utdanningsnivå på studier og kurs i lærerutdanning og pedagogikk (2018-2021)	12
Vedlegg 6 Utdanningsnivå på studier og kurs i samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag (2018-2021)	12
Vedlegg 7 Heltids- og deltidstudier og kurs fordelt på fagfelt (2018-2021)	13
Vedlegg 8 Steds- og samlingsbaserte studier og kurs fordelt på fagfelt (2018-2021).....	13
Vedlegg 9 Studier og kurs som nettbaserte tilbud fordelt på fagfelt (2020-2021).....	14

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet skal utarbeide en strategi for fleksibel og desentralisert utdanning.¹ Som del av utvikling av kunnskapsgrunnlaget for denne strategien, har Diku fått i oppdrag å gjøre en kartlegging av studiesentre og lignende løsninger for desentralisert kompetanseutvikling i Norge. Strategien er knyttet til to stortingsmeldinger og to offentlige utredninger som på ulike måter omhandler behov for fleksible og desentraliserte utdanningstilbud.

Kompetansereformen – Lære hele livet (Meld. St. 14 (2019-2020)) har som mål at ingen skal gå ut på dato som følge av manglende kompetanse, og at arbeidslivet skal få tilgang til den kompetansen det har behov for. Kompetansereformen understøtter også fylkeskommunenes strategiske og koordinerende rolle i regional kompetansepolitikk. Det legges vekt på at det skal utvikles utdanningstilbud som er tilpasset personer som trenger ny kompetanse for å kunne delta i arbeidsmarkedet. Dette er utdanningstilbud som skal tilpasses voksne som av ulike årsaker ikke har mulighet til å benytte seg av ordinære utdanningstilbud, men har behov for fleksibilitet, særlig når det gjelder de tidsmessige aspektene ved hvordan utdanningen tilbys. Utdanningstilbudene skal også være tilpasset behovene i arbeidslivet, både privat og offentlig sektor.

I Distriktsmeldingen – Levende lokalsamfunn for fremtiden (Meld. St. 5 (2019–2020)) og utredningen, Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn (NOU 2020:12), trekkes betydningen av tilgang til kompetanse og arbeidskraft frem som helt sentralt for utvikling i distriktene. Distriktsmeldingen sier også at regjeringen ønsker å forsterke fylkeskommunens ansvar for å tilrettelegge for og tilby relevant utdanning tilpasset lokale og regionale behov. På grunn av den demografiske utviklingen kan det være utfordrende å rekruttere den kompetansen som arbeidsmarkedet i ulike regioner etterspør. Et alternativ til å rekruttere kompetanse, er at de som allerede bor i distriktene, får oppdatert og videreutviklet sin kompetanse. For å få dette til, er det nødvendig å kunne tilby desentralisert og fleksibel utdanning.

I utredningen, Det handler om Norge (NOU 2020:15), legges det også vekt på at det er særlig viktig med et desentralisert og fleksibelt utdanningstilbud til dem som allerede er etablert i distriktsområder. I utredningen blir fleksible utdanningstilbud omtalt som et samlebegrep for desentraliserte, nettbaserte, deltidsorganiserte eller samlingsbaserte utdanningstilbud. Fleksibiliteten dreier seg om måter å organisere et utdanningstilbud på som gjør det lettere å kombinere med bosted, arbeid eller andre forpliktelser. Ett enkelt utdanningstilbud kan kombinere flere av følgende elementer:

- *Desentralisert* undervisning er undervisning som blir tilbudt andre steder enn ved universitetenes og høyskolenes egne campuser, for eksempel ved et studiesenter.
- *Deltidstilbud* kan bli gitt på campus eller som et desentralisert eller nettbasert tilbud.
- *Samlingsbaserte tilbud* betyr at undervisningen gjennomføres på intensive samlinger i løpet av utdanningen.
- *Nettbasert undervisning* er undervisning der læringsinnholdet er tilgjengelig over Internett. I tillegg kan studentene samles på campus eller ved et studiesenter for å studere.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regjeringen-skal-legge-frem-en-strategi-for-desentralisert-og-fleksibel-utdanning/id2828040/>

1.2 Om studiesentre og lignende løsninger

Studiesentre er en betegnelse som ofte brukes om lokale aktører som koordinerer og legger til rette for utdanningstilbud lokalt. Også andre betegnelser som kompetansesentre, utdanningsentre, karrieresentre og ressursentre blir brukt. For vårt formål defineres studiesentre som lokale fysiske enheter som er en møteplass utenfor UH-institusjoner og fagskolers egne studiesteder og tilbud, og som legger til rette for (etter- og videre-) utdanning og kompetanseutvikling i samsvar med behovet til enkeltindivider, privat næringsliv og offentlig virksomhet i en region. Studiesentre defineres derfor ut fra funksjon og kan organiseres på ulike måter.

Hovedmålgruppen for studiesentrenes tilbud er unge voksne og voksne. Aktiviteten til sentrene kan omfatte tilbud innen både høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og videregående opplæring. Studiesentre kan være lokalisert for eksempel i tilknytning til næringshager, kunnskapsparke, en videregående skole, eller i egne lokaler. Ut fra funksjonen som tilrettelegger for desentralisert utdanning, omfattes også Studieforbundene Folkeuniversitet, AOF og Fagskolen AOF av vår undersøkelse.

I tillegg til å legge til rette for utdanning og gi et utdanningstilbud lokalt, kan studiesentre jobbe for en best mulig tilpasning mellom tilbudssiden og etterspørselssiden i det lokale og regionale kompetansemarkedet. Studiesentrenes rolle er knyttet til en kombinasjon av distriktpolitiske og kompetanse-/utdanningspolitiske mål. Sentrenes hovedoppgaver og roller kan da være følgende (Danielsen m.fl., 2015):

- *Møteplass* – etablere tilbud og utvikle studiesteder/møteplasser med nødvendig infrastruktur og arena for læring og undervisning, gjerne samlingsbasert.
- *Motor* – være pådriver for kompetanseutvikling og utdanning i området rettet mot den enkelte og privat og offentlig virksomhet.
- *Megler* – avklare behov for utdanning og tilrettelegge og kople utdanningsinstitusjoner og etterspørrere av utdanning/kompetanse.

Studiesentrene kan ikke selv stå som ansvarlig for høyere yrkesfaglig utdanning eller høyere utdanning. Det kan kun respektive fagskoler, høyskoler og universiteter. Studiesentrene er derfor avhengig av et samarbeid med en institusjon som tilbyr og kan kvalitetssikre utdanningstilbudene.

2 Om undersøkelsen – formål og gjennomføring

Formålet med denne undersøkelsen er å få en bedre oversikt over studiesentre og lignende løsninger som bidrar til desentralisert utdanning. Det vi ønsker å få kunnskap om er:

- Hvilke studiesentre som finnes i Norge
- Hvor studiesentrene er lokalisert, og hvilket geografisk område de dekker
- Hvordan studiesentrene er organisert, herunder tilknytning til fagskoler, høyskoler eller universitet og tilknytning til kommune/fylkeskommune og næringsliv
- Finansiering og øvrige rammebetingelser
- Hvilke utdanningstilbydere studiesentrene samarbeider med
- Hvilke tilbud studiesentrene har: hvilke utdanninger, hvor mange studenter og innretning på studietilbudene (heltid/deltid, desentralisert, samlingsbasert osv.).

En spørreundersøkelse ble planlagt for å kunne nå ut til mange på kort tid på grunn av tidsfristen på oppdraget. Vi tok kontakt med enkeltpersoner, institusjoner og nettverk som kunne gi oss informasjon om organisering og rammebetingelser. Dette bidro til å gi retning til det videre arbeidet.

Det kunne ha vært aktuelt å få kunnskap om utdanningstilbud, antall studenter og avlagte studiepoeng ved studiesentrene fra utdanningsinstitusjonene, men deres rapporteringssystemer er ikke egnet for å gi informasjon om dette. Vi erfarte også at fylkeskommuner og kommuner hadde ulike former for tilknytning til studiesentre, noe som gjorde at de ikke utgjorde en egnet kategori som mottakere av et felles spørreskjema.

Basert på disse vurderingene ble «studiesentre og lignende løsninger» målgruppe for spørreundersøkelsen. Det var behov for å avgrense målgruppen gjennom en beskrivelse av kjennetegn ved virksomheten. Følgende avgrensning av målgruppen ble gjort:

Studiesentre er lokale fysiske enheter utenfor utdanningsinstitusjonenes egne studiesteder. Her legges det til rette for desentralisert utdanning og kompetanseutvikling i samarbeid med utdanningsinstitusjoner. Utdanningstilbudet kan inkludere høyere yrkesfaglig utdanning, høyere utdanning og etter- og videreutdanning. Voksenopplæring og videregående opplæring kan eventuelt tilbys i tillegg.

Virksomhetene som ble inkludert i undersøkelsen, ble funnet ved hjelp av nettsøk på fylkeskommuners nettsider, og ellers ved bruk av søkeord som «studiesenter», «karrieresenter», «kompetansesenter» og «næringshage». Studieforbund som Folkeuniversitetet og AOF ble også inkludert i undersøkelsen.

Spørreskjemaet (Vedlegg 1) ble sendt ut til 79 studiesentre den 18.02.21, med svarfrist 10.03.21. Påminnelse om å svare ble sendt ut 25.02.21 og 08.03.21. Deler av svarperioden overlappet med vinterferien, noe som kan ha påvirket antall svar.

3 Resultater

Resultatene som blir presentert, representerer 36 studiesentre som fullførte undersøkelsen (svarprosent 47%), derav 11 respondenter fra studieforbund som Folkeuniversitetet og AOF. Årsaker til den lave svarprosenten kan i tillegg til tidspunktet for utsendelse av undersøkelsen, trolig også tilskrives arbeidssituasjonen ved studiesentrene som preges av lav administrativ kapasitet.

En utfordring med utforming av spørreskjemaet har vært å tilpasse det til den store variasjonen blant de aktørene vi ønsket skulle svare på undersøkelsen, og samtidig få svar på våre spørsmål. Det kan ha gjort at noen opplevde at spørsmålene ikke passet til deres situasjon og at de derfor ikke har svart. Det er også ulike årsaker til at ikke alle har, eller har kunnet svare på spørsmål om antall studenter og studiepoeng.

I noen tilfeller har vi sett det som hensiktsmessig å skille resultatene fra studiesentre og studieforbund. Da blir de 11 respondentene fra Folkeuniversitetet og AOF omtalt som «studieforbund», og de øvrige 25 respondentene omtalt som «studiesentre».

Korona-situasjonen har påvirket studiesentrenes aktiviteter, inntekter og muligheter for gjennomføring av studietilbud med konsekvenser for gjennomføring. Dette gjør at svarene de har gitt, vil kunne være påvirket av denne situasjonen på ulike måter.

Undersøkelsen vil kunne gi kunnskap om studiesentrene på et overordnet nivå på de dimensjonene vi har rettet søkelyset mot. Undersøkelsen kan imidlertid gi begrenset kunnskap om hvordan de ulike studiesentrene arbeider, hvordan de samarbeider med andre aktører og hvilken betydning dette har for tilgang til kompetanse for det lokale og regionale arbeidslivet.

3.1 Lokalisering av studiesentre

Vi identifiserte og sendte ut undersøkelsen til studiesentre og studieforbund spredt over hele landet.

Figur 1 viser god geografisk spredning av de 36 som deltok i undersøkelsen. Det kom inn to svar fra Hamar kommune, ellers ett svar fra hver avmerket kommune i figuren. De fleste studiesentrene og studieforbundene har et regionalt virkeområde, mens enkelte har kommunen som utgangspunkt for rekruttering av studenter. Studiesentre og studieforbund som ikke har svart på undersøkelsen, og som ikke er markert på kartet, er også spredt over hele landet.

Figur 1 Lokalisering av studiesentre og studieforbund som har svart på undersøkelsen

Kommuner hvor studiesentrene og studieforbundene er plassert, er markert med blå sirkel.

I tillegg til utdanningstilbud som gir muligheter for lokale samlinger, tilbyr studiesentre og studieforbund også rene nettstudier som kan rekruttere studenter fra hele landet. Den geografiske plasseringen skaper forskjeller i muligheter og utfordringer mellom sentrene, blant annet knyttet til avstander og tetthet i folketall. Dette har betydning for å kunne rekruttere tilstrekkelig antall studenter til ulike utdanningstilbud og for å kunne tilby dem samlingssted i nærområdet. Forskjellene vil her være store for eksempel mellom områder i Nord-Norge med betydelige avstander, inkludert fjelloverganger, og fylkene Innlandet og Viken hvor store deler av befolkningen har relativ god tilgang til ulike utdanningsinstitusjoner innen overkommelig reisetid.

3.2 Organisering, drift og rammebetingelser

3.2.1 Nettverk

Under forberedelsene til undersøkelsen fant vi at det eksisterte ulike typer nettverk og samarbeid mellom studiesentre. Spørsmål om koblinger til nettverk ble derfor inkludert fordi vi anså det som viktig informasjon for å gi et bilde av studiesentrenes organisering og av rammebetingelser for deres arbeid.

Studiesentrene og studieforbundene oppgir at de er medlemmer av ulike typer nettverk. Tabell 1 gir en kort beskrivelse av disse. Noen nettverk er knyttet til næringsaktivitet innad i en kommune, i en region eller landsdekkende nettverk. Andre nettverk er interkommunale nettverk hvor kompetanseutvikling og/eller næringsutvikling er utgangspunktet. En annen type nettverk er mellom lokale studiesenter som har en regional ledelse. I tillegg er det mer

overbyggende nettverk mellom studiesentre hvor ledelsen i nettverket har en koordinerende funksjon for studiesentrenes samarbeid med utdanningsinstitusjoner, samtidig som noen også tilbyr ulike tjenester. Studieorganisasjonen Folkeuniversitetet og Studieforbundet AOF er landsdekkende ideelle organisasjoner som tilbyr ulike typer kompetanseutvikling og har studiesteder spredt over hele landet.

Tabell 1 Oppgitte nettverk som studiesentrene er medlem av

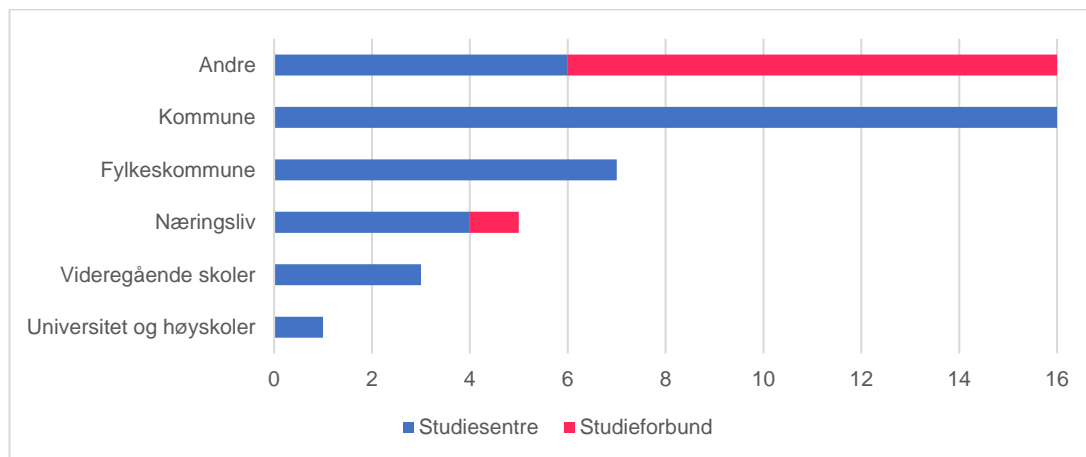
Nettverk	Beskrivelse
Norske Utdanningsentre	Utdanningsentrenes (/studiesentrenes) interesseorganisasjon. Medlemmer er lokale og regionale kompetanse- og utdanningsentre som driver med kompetanseutvikling i sine lokalsamfunn. Vil bedre medlemmenes rammevilkår og arbeide for økt tilgang på fleksible og desentraliserte utdanninger.
Klimavennlig kompetanse	Et nasjonalt nettverk av utdanningsentre som tilbyr lokal kompetanseheving. Medlemmer får tilgang til kurs og annen kompetanseheving som kan tilbys lokalt via videokonferanse, "blended learning" eller lignende.
Lister Kompetanse	Del av Listersamarbeidet, et interkommunalt samarbeid på ulike områder. Tilbyr desentralisert utdanning på universitets-, høgskole- og fagskolenivå i Lister-regionen i Agder.
Studiesenteret (OsloMet) ²	Gjennom Studiesenteret har OsloMet distribuert utdanninger til studiesentre som er medlemmer av nettverket.
VOFO	Voksenopplæringsforbundet (Vofo) er studieforbundenes interesseorganisasjon.
7sterke	Samarbeid mellom industribedriftene i de 7 kommunene i Kongsvingerregionen.
Kompetanseklynge Meløy, Kompetansehuset Meløy.	Kommunalt nettverk: kommune og næringsliv
Næringsforeningen Profilgruppen Finnsnes	Lokal næringsforening
Næringshagene i Norge	Nasjonalt nettverk av næringshager i hele landet
RKK Nettverket Nordland.	Regionalt kontor for kompetanseutvikling – interkommunalt samarbeid med utgangspunkt i regionråd og fylkeskommunen.
IKT Norge	Uavhengig interesseorganisasjon som jobber for å styrke de overordnede rammebetingelsene for det digitale næringslivet.
Studieforbundet AOF Norge	Landsdekkende studieforbund med fokus på voksenopplæring og etterutdanning. Medlemsorganisasjon med medlemmer fra arbeidstakerorganisasjoner i LO, frivillige lag og organisasjoner, interesseorganisasjoner og har avdelinger spredt i hele landet
Fagskolen AOF	Del av Studieforbundet AOF Norge. Tilbyr fagskoleutdanning og har studiesteder i Oslo, Hamar, Drammen, Skien, Larvik, Seljord, Trondheim og Tromsø
Studieorganisasjonen Folkeuniversitetet (var Studieforbundet Folkeuniversitetet til 2019)	Ideell organisasjon, formål å bidra til et mer meningsfylt liv for den enkelte samt fremme livslang læring. Har avdelinger i 7 regioner med mer enn 40 studiesteder spredt i hele landet

² Studiesenteret ved OsloMet er avviklet

3.2.2 Eierforhold

Det er i første rekke kommuner og fylkeskommuner som står som eiere av studiesentrene, men også lokalt næringsliv er medeiere i enkelte studiesenter, se Figur 2. I kategorien «andre» i figuren fremkommer det at noen studiesentre er stiftelser. Studieorganisasjonen Folkeuniversitetet og Studieforbundet AOF er ideelle organisasjoner og har derfor ingen eiere, en respondent fra studieforbund oppgir næringsliv som medeier.

Figur 2 Eiere av studiesentrene og studieforbundene

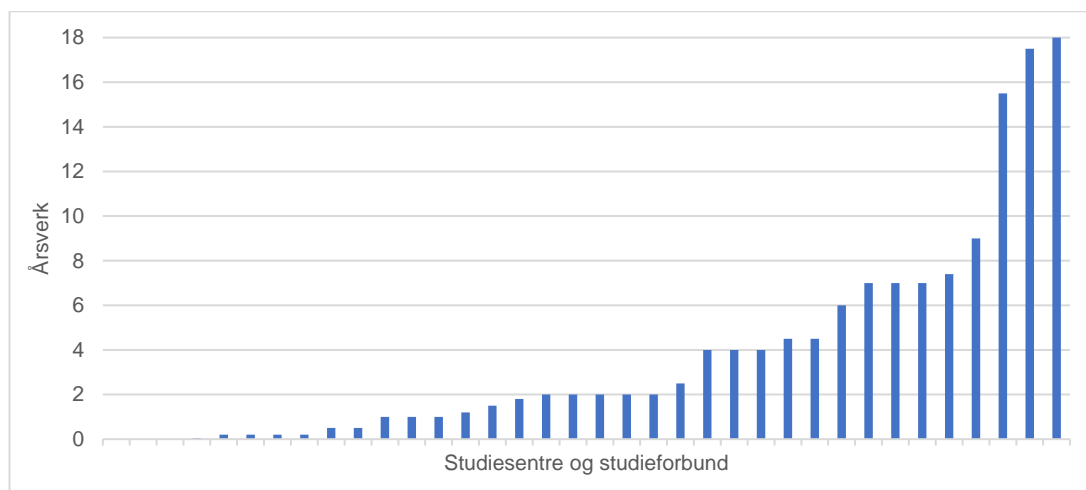
Hvert studiesenter/studieforbund kunne krysse av for flere eiere.

3.2.3 Årsverk – administrativ kapasitet

Flertallet av studiesentrene har ansatte som til sammen utgjør under to årsverk, se Figur 3. Enkelte studiesentre oppgir at de ikke har ansatte, eller at de har stillinger med stillingsprosenten som går ned til 10-20% stilling. Samtidig er det en gruppe som har mellom fire og ti årsverk. Sentrene som rapporterer om opptil 18 årsverk, er blant annet studieforbundene, og da inkluderer dette regionale sentre som også har ansvar for flere lokale sentre.

Det er stor variasjon i den administrative kapasiteten mellom studiesentrene og studieforbundene. Noen sentre rapporterer at ansatte har sammensatte stillinger koblet til blant annet voksenopplæring, videregående skole, arbeid i kommunens næringsavdeling og ulike typer prosjekter. Noen trekker frem at antall årsverk varierer fra år til år ut fra kursvirksomheten. Det generelle bildet er at det er få ansatte på hvert lokale studiesenter, og i tillegg er det få faste stillinger ettersom mange stillinger er midlertidige og basert på prosjektmidler.

Figur 3 Antall årsverk ved hvert enkelt studiesenter/studieforbund

Antall årsverk ved hver av de 36 respondentene i stigende rekkefølge. De tre første respondentene oppgir null årsverk.

3.3 Finansiering og øvrige rammebetingelser

3.3.1 Bidrag til drift

Studiesentrene har forskjellige typer eiere og ulike koblinger til ulike aktører. Dette gjenspeiler seg i hva slags type finansiering de har.

Tabell 2 viser at kommuner og fylkeskommuner bidrar med finansiering til mange av studiesentrene. Noen kommuner bidrar også med tilgang til lokaler som for eksempel bibliotek, og noen fylkeskommuner gir tilgang til lokaler på videregående skoler. Også lokalt næringsliv bidrar på ulike måter, blant annet i form av husleie og andre tilskudd. En vesentlig del av finansieringen kommer fra prosjektmidler gjennom nasjonale utlysninger. Flere studiesentre trekker frem prosjektf finansiering fra Kompetanse Norge til Kompetansepiloter som ble utlyst i 2020. Fylkeskommunene står som søkere, og prosjektene skal utvikle og prøve ut nye måter og modeller for godt samsvar mellom tilbud og etterspørsel av kompetansebehov i små virksomheter i Distrikts-Norge, samt støtte fylkeskommunens strategiske rolle og ansvar for regional kompetansepolitikk. Ett senter får fast finansiering over statsbudsjettet.

Studie-, kurs- og eksamensavgifter utgjør også en viktig del av finansieringen. Antall studenter og avlagte eksamener har derfor stor betydning for økonomien. En utfordring i koronatiden har vært at eksamen ikke har vært avviklet ved studiesentrene, med den følge at de ikke har fått inntekter fra gjennomføring av eksamen.

En gjennomgående kommentar i fritekstsvarene angående finansiering og drift, er at det er utfordrende med den uforutsigbarheten som finansieringen skaper, fordi den er basert på prosjektf finansiering og inntekter fra kursdeltagere. Dette skaper problemer for planlegging og utvikling av utdanningstilbud, siden mye av arbeidstiden går med til å søke prosjekter. Det blir derfor lite tid igjen til arbeid med utdanningstilbudene, inkludert samarbeid med utdanningsinstitusjonene for utvikling av tilbudene.

Tabell 2 Oversikt over bidrag til drift og rammebetingelser for studiesentre

Bidragsyter	Finansiering	Lokaler	Annet	Ingen bidrag
Fylkeskommune	7	5	4	12
Statsforvalter	2	0	2	22
Kommune	18	8	5	5
Universitet og høyskoler	4	1	2	19
Fagskoler	0	0	2	23
Videregående skoler	2	5	1	20
NAV	0	0	1	24
Næringsliv	2	0	1	22
Andre/annet	8	1	7	11

Fordelingen av bidrag til finansiering, lokaler og annet fra ulike bidragsytere. Tabellen viser fordelingen av svar fra 25 studiesentre. Det var mulig å velge flere alternativer.

Tabellen i Vedlegg 2 viser at til forskjell fra studiesentrene, får studieforbundene ikke finansiering fra kommunene. Studieforbundene får blant annet statlige midler basert på studenttimetall, og noe statstilskudd og fylkestilskudd til åpne kurs. Annen finansiering får de gjennom studentbetaling og gjennom oppdrag fra næringslivet og via ulike tilskuddsordninger. Studieforbundet AOF får medlemskontingenter fra flere arbeidstakerorganisasjoner.

3.4 Tilrettelegging av studietilbud

I prosessen før et utdanningstilbud kan gjennomføres ved et studiesenter, er det flere trinn. For det første må det identifiseres et behov for utdanningstilbud, noe som er knyttet til etterspørsel både fra potensielle utdanningsøkere og fra arbeidslivet. I neste omgang må aktuelle utdanningstilbud identifiseres, tilpasses eller utvikles i samarbeid med utdanningsinstitusjoner og andre aktører knyttet til utdanningstilbudets innhold og form. I siste omgang skal utdanningstilbudet tilbys. Det faglige ansvaret har utdanningstilbyderen, mens studiesenteret har det praktiske ansvaret for studenter og tilrettelegging for undervisning.

Tabell 3 viser at de viktigste aktørene studiesentrene samarbeider med for å identifisere utdanningsbehovene, er kommune og næringsliv, men det er universitet, høyskoler og fagskoler som utvikler og gjennomfører utdanningen. Tabellen viser også at andre aktører som NAV, Statsforvalter og Helseforetak, bidrar til å identifisere og utvikle utdanninger

Tilsvarende tabell for studieforbund (Tabell 4) viser at studieforbundene er sentrale aktører både når det gjelder å identifisere behov, utvikle og tilby utdanninger. Studieforbundene samarbeider i mindre grad enn studiesentrene med næringslivet og kommunen når det gjelder å identifisere utdanningsbehov. Den lokale og regionale forankringen er derfor svakere sammenlignet med studiesentrene. Studieforbundet AOF har tett samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene spesielt når det gjelder identifisering av kompetansebehov, og Studieorganisasjonen Folkeuniversitetet har egen fagavdeling som jobber aktivt med kursutvikling

Tabell 3 Bidrag til tilrettelegging av studietilbud ved studiesentre

	Identifisere	Utvikle	Tilby	Ikke samarbeid
Fylkeskommune	4	2	4	18
Statsforvalter	4	1	1	19
Kommune	19	2	1	6
Universitet og høyskoler	4	10	17	5
Fagskoler	2	7	11	13
Videregående skoler	3	3	4	20
Studieforbund	2	4	8	17
NAV	5	1	0	19
KS	1	2	2	21
Helseforetak	2	2	0	22
Næringsliv	15	3	2	9
Andre/annet	6	3	2	15

Studiesentre oppgir hvem som bidrar til tilrettelegging av studietilbud gjennom å identifisere kompetansebehov, utvikle nye studier og kurs og gjennom å tilby studier og kurs. Det var mulig å velge flere alternativer.

Tabell 4 Bidrag til tilrettelegging av studietilbud ved studieforbund

	Identifisere	Utvikle	Tilby	Ikke samarbeid
Fylkeskommune	3	0	1	7
Statsforvalter	2	0	0	9
Kommune	3	0	0	8
Universitet og høyskoler	0	1	1	9
Fagskoler	2	2	3	8
Studieforbund	9	9	8	1
NAV	4	0	1	7
Helseforetak	1	1	0	10
Næringsliv	5	2	0	6
Andre/annet	3	0	1	7

Studieforbund oppgir hvem som bidrar til tilrettelegging av studietilbud gjennom å identifisere kompetansebehov, utvikle nye studier og kurs og gjennom å tilby studier og kurs. Det var mulig å velge flere alternativer.

3.4.1 Samarbeidspartnere innen høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning

Studiesentrene er avhengig av samarbeid med utdanningsinstitusjoner for å kunne gjennomføre utdanningene. Hvert studiesenter kan ha samarbeid med flere institusjoner. Tabell 5 viser hvilke utdanningsinstitusjoner studiesentrene samarbeider med.

Tabell 5 Utdanningsinstitusjoner som samarbeider med studiesentre

Utdanningsinstitusjon	Antall studiesentre
Høgskolen i Innlandet	14
UiT Norges arktiske universitet	5
Fagskolen Innlandet	4
AOF fagskolen	3
Nord Universitet	3
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	3
Universitetet i Sørøst-Norge	3
Høgskulen for Grøn utvikling	2
OsloMet – storbyuniversitetet	2
Universitetet i Agder	2
Universitetet i Stavanger	2
Handelshøyskolen BI	1
Høgskulen på Vestlandet	1
NLA Høgskolen	1
VID Vitenskapelige høghole	1

Samarbeid for videregående opplæring er ikke tatt med i tabellen.

Høgskolen i Innlandet er den utdanningsinstitusjonen som flest studiesentre samarbeider med. En del av forklaringen er at høgskolen er en samarbeidspartner i nettverket Studiesenteret (OsloMet) som flere studiesentre har vært medlem av. Samtidig viser tabellen at det er relativt mange institusjoner som samarbeider med studiesentre, men i begrenset grad. I tillegg har enkelte av studiesentrene rapportert at de samarbeider med studieforbund. Universitetet i Tromsø er det universitetet som har flest samarbeidspartnere blant studiesentrene. Hvorvidt dette er et representativt bilde, har vi ikke grunnlag for å si noe om utover at Høgskolen i Innlandet er en viktig samarbeidspartner for mange.

Blant studieforbundene er det én respondent som oppgir OsloMet, Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo som samarbeidspartnere.

3.5 Studietilbudet i perioden 2018-2020

3.5.1 Fagfelt

I undersøkelsen spurte vi etter gjennomførte studier og kurs i perioden 2018-2021. For 2021 ønsket vi at igangsatte og planlagte kurs for vårsemesteret skulle inkluderes. Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS2000)³ er brukt for å skille mellom ulike fagfelt. Den primære målgruppen for undersøkelsen var studiesentre og lignende tilbud som tilbyr høyere utdanning, men vi har også inkludert dem som i tillegg har tilbud om videregående utdanning. Dette utdanningsnivået er derfor inkludert i resultatene.

Ved ulike studiesentre og studieforbund er det mulig at flere alternativer er gjeldende samtidig, og at både studietilbud og innretning har endret seg i løpet av perioden 2018-2021. Vi må derfor se på disse resultatene som en angivelse av bredden av hva de tilbyr.

Som vist i Figur 4, ble det gjennomført flest studier og kurs i økonomiske og administrative fag i perioden 2018-2021. Totalt ble det gjennomført 30 studier/kurs innen dette fagfeltet ved studiesentre og studieforbund i perioden, 22 av disse ble gjennomført ved studiesentre.

På andre plass har vi helse-, sosial- og idrettsfag (totalt 21 studier/kurs), deretter samferdsel- og sikkerhetsfag og andre service fag (20 studier/kurs), og lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk (18 studier/kurs). Generelt vil en høyere andel gjennomførte kurs ved studiesentre kunne forklares med et høyere antall respondenter fra denne gruppen.

I avsnitt 3.5.2 ser vi nærmere på utdanningsnivå og innretning på studietilbudene.

Figur 4 Studietilbud fordelt på fagfelt ved studiesentre og studieforbund (2018-2021)

Gjennomførte studier og kurs ved studiesentre og studieforbund i perioden 2018-2021. For 2021 er igangsatte og planlagte studietilbud for inneværende semester inkludert. Antall studiesentre: 25; antall studieforbund: 11.

³ <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/36/>

3.5.2 Utdanningsnivå

Utdanningsnivå for de fire fagfeltene med høyest gjennomføring i 2018-2021 er gjengitt i vedlegg. Vedlegg 3 viser at økonomiske og administrative fag i stor grad ble gjennomført som studiepoenggivende utdanninger, hovedsakelig som enkeltemner og årsstudium, men også som fagskolegrad og universitets- og høyskolegrad.

Innen helse-, sosial- og idrettsfag er det jevn fordeling mellom studier med studiepoeng og kurs uten studiepoeng / videregående opplæring, se Vedlegg 4. Her ser vi også høyest andel av gradsutdanninger, der det er lik andel fagskolegrad og universitets-/høyskolegrad. Ved både studiesentre og studieforbund var det flest gjennomførte tilbud innen helsearbeiderfag og sykepleierfag.

Innen lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk er det størst andel studier gjennomført som universitets- eller høyskolegrad, se Vedlegg 5. Andre studiepoenggivende utdanninger innen dette fagfeltet er gjennomført som enkeltemner, årsstudium og fagskolegrad. Det var flest gjennomførte tilbud innen grunnskolelærerutdanninger og videreutdanning for lærere.

Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag ble hovedsakelig gjennomført som kurs uten studiepoeng og videregående opplæring, se Vedlegg 6. Vi har ikke informasjon om hvilke kurs som ble gjennomført fra dette fagfeltet.

3.5.3 Innretning på studietilbudene

Ved spørsmål om hvordan studietilbudene var innrettet ved de ulike studiesentre og studieforbund, var det mulig å krysse av for heltid, deltid, stedsbasert, samlingsbasert og/eller nettbasert grunnet korona.

Vedlegg 7 viser at studietilbudet ved både studiesentre og studieforbund i hovedsak ble tilbudt som deltidsstudier. Det er likevel syv ulike studiesentre som oppgir at de har heltidsstudietilbud, der lærerutdanning tilbys som heltidsstudium ved fire av dem.

Utdanningene tilbys både som stedsbaserte og samlingsbaserte utdanninger, se Vedlegg 8. Det ser imidlertid ut til å være størst andel samlingsbasert undervisning i økonomiske og administrative fag og lærerutdanninger, mens helse-, sosial- og idrettsfag ser ut til å ha størst andel stedsbasert undervisning.

Et kriterium for deltakelse i undersøkelsen var at studiesentrene/studieforbundene ikke utelukkende hadde nettbaserte studietilbud. På grunn av koronapandemien som inntraff i 2020, har vi likevel inkludert nettbaserte tilbud som følge av korona, se Vedlegg 9.

Nettbaserte studietilbud for siste studieår (2020/2021, Vedlegg 9) utgjør ca. 75% av studietilbud som er rapportert for hele perioden (2018-2021, Figur 4) i denne undersøkelsen. Dette kan bety at studietilbudet økte når undervisningen ble nettbasert som følge av korona.

3.5.4 Antall studenter

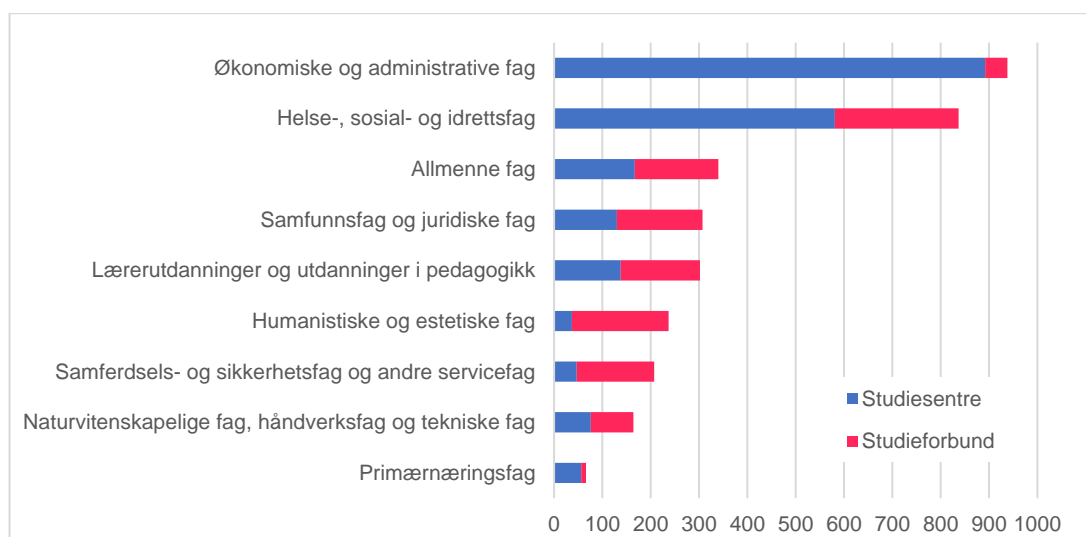
I undersøkelsen spurte vi om antall studenter og kursdeltakere. Resultatene inkluderer derfor både studenter på studiepoenggivende studietilbud, men også kursdeltakere på andre kurs og videregående opplæring. Vi omtaler dette som antall studenter videre.

Også her er det gjort et skille mellom studiesentre og studieforbund på antall studenter, og det er da viktig å ta hensyn til at det er 25 studiesentre og 11 studieforbund som har svart på undersøkelsen. Det er også noe usikkerhet knyttet til disse tallene ettersom noen studiesentre ikke kunne rapportere tilbake i tid, og noen ikke hadde mulighet for å oppgi nøyaktige tall.

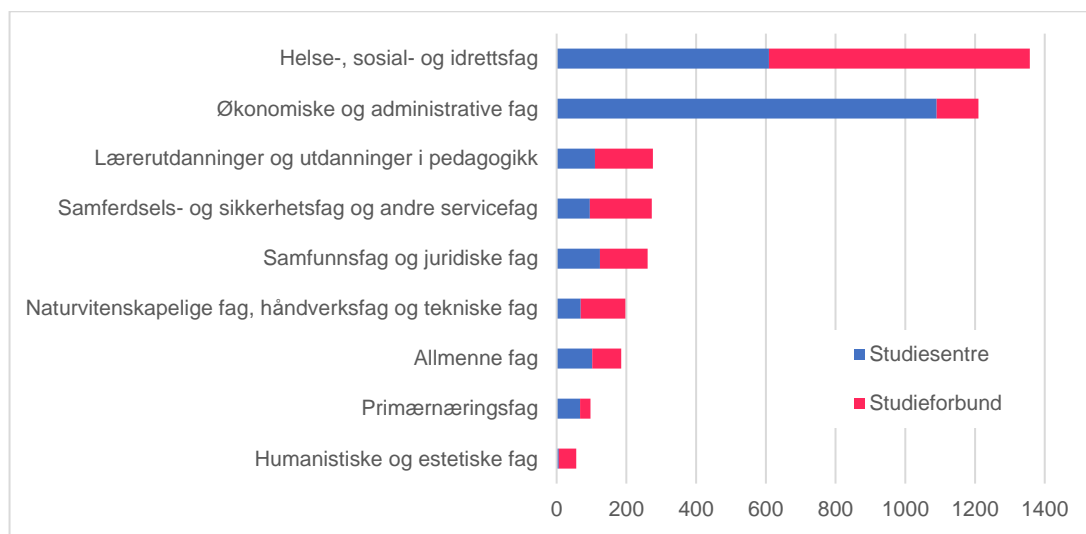
Svarene fra undersøkelsen viser et økende antall studenter fra 3398 studenter i studieåret 2018/2019, 3912 studenter i 2019/2020 og til 5380 studenter i 2020/2021. Fordeling av studenter på ulike fagfelt viser klart flest studenter på økonomiske og administrative fag, og helse-, sosial- og idrettsfag i alle de tre studieårene, se Figur 5-7. Tallene gjelder kun de studiesentrene vi har fått svar fra og kan ikke si noe om generell økning i antall studenter ved alle studiesentre.

Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, og samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag har imidlertid et lavere antall studenter enn det kurstilbudet skulle tilsi (Figur 4). Dette kan henge sammen med at kursene på de ulike studiesentre/studieforbund har få deltakere, eller at studiene ikke har blitt tilbudt hvert år i perioden 2018-2021. Det var eksempelvis færre studiesentre/studieforbund som tilbød lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk i studieåret 2020/2021 enn 2018/2019.

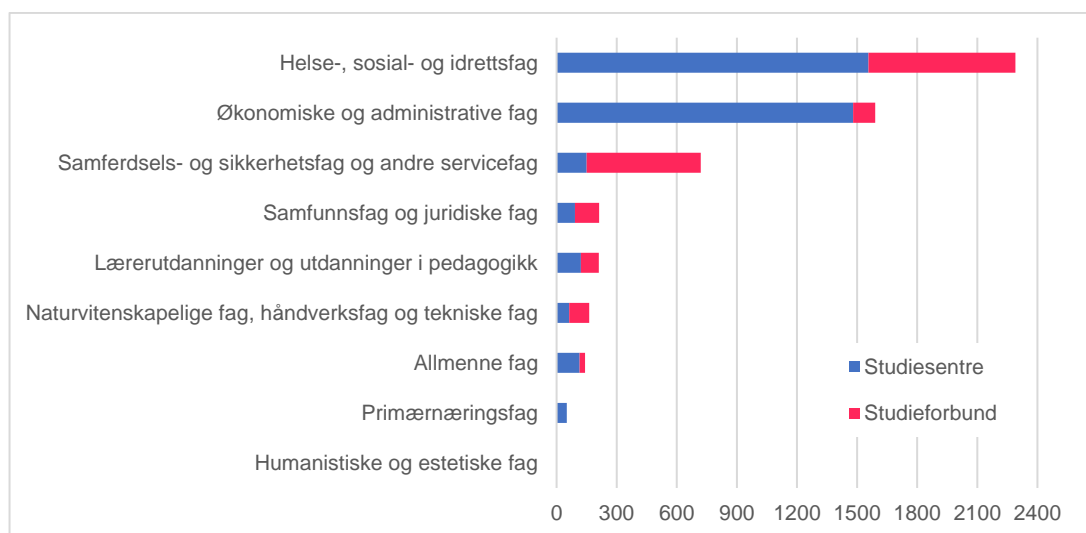
Figur 5 Antall studenter som har gjennomført studier og kurs i ulike fagfelt (2018/2019)

Figur 6 Antall studenter som har gjennomført studier og kurs i ulike fagfelt (2019/2020)

Figur 7 Antall studenter som har gjennomført studier og kurs i ulike fagfelt (2020/2021)

4 Oppsummering og diskusjon

Arbeidet med å utvikle en strategi for fleksibel og desentralisert utdanning er sentralt for både utdanningspolitikken og distriktspolitikken. Studiesentre, i ulike organisatoriske former, er viktige aktører som tilbyr desentraliserte og fleksible utdanninger. Formålet med denne undersøkelsen har vært å få en mer samlet oversikt over geografisk plassering, organisering og rammebetingelser for studiesentrene og lignende løsninger.

Kartleggingen viser at studiesentre omfatter mange ulike typer virksomheter og at det til dels er store variasjoner mellom studiesentrene på flere av dimensjonene vi har undersøkt. På grunn av lav svarprosent kan vi ikke gi et representativt bilde av fordeling av ulike kategorier av studiesenter, utdanningstilbud og omfang av studenter og hva som er mest typisk. Vi kan imidlertid si litt om bredde og variasjon.

Geografi

Studiesentrene har stor geografisk spredning og gir tilbud i store deler av landet. De fleste sentrene rekrutterer deltagere til utdanningstilbudene regionalt.

Organisering og eierskap

Når det gjelder organisering, utgjør studiesentrene en sammensatt gruppe ettersom de er definert ut fra funksjon, og denne funksjonen kan være knyttet til ulike organisatoriske enheter. Flere benevner seg dessuten heller ikke som studiesenter, men som kompetansesenter, næringshage, utdanningssenter, kunnskapssenter, karrieresenter eller høgskolesenter. Organisatorisk kan de være:

- Del av en næringshage
- Kobling mellom kommune og lokalt næringsliv
- Kobling til videregående skole eller voksenopplæring
- Del av kommunens næringsavdeling
- Del av fylkeskommunens næringsavdeling
- Interkommunalt samarbeid
- Interkommunalt samarbeid med kobling til regionråd
- Interkommunalt samarbeid i tillegg til fylkeskommunen

Studieforbundene har sin landsdekkende organisering med regionale kontor og lokale avdelinger.

Hva slags koblinger det er til andre kommunale og fylkeskommunale satsinger og prosesser, og hvor sterke koblingene er, varierer. Dette har blant annet sammenheng med den generelle organiseringen og satsingen på kompetanse- og næringsutvikling i regionen de befinner seg i.

Variasjonen i organisering gjenspeiler seg blant annet i variasjon når gjelder antall ansatte. Flertallet av studiesentrene rapporterer om at de har få stillinger, og noen har også mindre enn en hel stilling. Noen er uten avsatte stillingsressurser, men det er også enkelte som har flere ansatte. Dette betyr at det er en del forskjeller i den administrative kapasiteten til å identifisere, utvikle og legge til rette for utdanningstilbud i samarbeid med ulike aktører. Studieforbundene har i større grad enn studiesentrene faste ansatte i flere stillinger til å

håndtere de lokale sentrene. De har også administrative ressurser regionalt og nasjonalt som de kan bruke i utforming av utdanningstilbud.

Organiseringen henger også sammen med eierskapsforhold. Mens studiesentrene i stor grad har eierskapsforhold til kommune og fylkeskommune, er studieforbundene ideelle organisasjoner og har derfor ikke eiere.

Finansiering og rammebetingelser

Studiesentrene finansieres blant annet gjennom tilskudd fra kommuner, fylkeskommuner og lokalt næringsliv. Disse aktørene bidrar i varierende grad og omfang også til driften gjennom tilgang til lokaler og tjenester. I tillegg har studiesentrene egengenererte inntekter i form av studie- kurs- og eksamensavgifter. Studiesentrene rapporterer også at de bruker mye tid til å skaffe seg ulike typer prosjektinntekter.

Rammebetingelsene knyttet til mye prosjektfinansiering gjør at det er en usikker situasjon når det gjelder antall ansatte/stillingsprosent. Flere uttrykker at den usikre finansielle situasjonen, som gjør at det går mye tid til å søke prosjektfinansiering, går utover arbeidet med planlegging og utvikling av utdanningstilbud.

Studieforbundene får finansiering fra sine medlemsorganisasjoner og noe statlig finansiering på grunnlag av fullførte studiepoeng og kurs. De får også inntekter fra studie- og eksamensavgifter og via oppdrag fra ulike institusjoner/etater og deltagelse i ulike prosjekter.

Samarbeidspartnere og nettverk

For å kunne legge til rette for høyere yrkesfaglig utdanning og/eller høyere utdanning, må studiesentrene ha en samarbeidsavtale med fagansvarlig institusjon. Høgskolen i Innlandet er den høyere utdanningsinstitusjonen flest studiesentre har samarbeidet med. For små lokale utdanningssentre kan det være ressurskrevende å utvikle egne samarbeidsavtaler med utdanningsinstitusjonene. Flere studiesentre kommenterer at det kan være vanskelig å få til avtaler med høyere utdanningsinstitusjoner og ikke alle er like interesserte i å samarbeide med studiesentrene. Det har derfor blitt utviklet overordnede nettverk mellom studiesentrene og en aktør med en overordnet koordinerende rolle, et slags knutepunkt som tilbyr tjenester til studiesentrene og fungerer som et slags bindeledd mellom studiesentrene og utdanningstilbydere. Det gjelder slik som Norske utdanningssentre, Klimavennlig kompetanse og Studiesenteret (OsloMet).

Andre nettverk er basert i den lokale aktiviteten og involverer primært samarbeid mellom lokale studiesentre og/eller annen offentlig virksomhet. Det kan dreie seg om regionale nettverk, interkommunalt samarbeid eller næringsnettverk. Dette er nettverk som på ulike måter kan inngå samarbeid med utdanningsinstitusjoner og med overordnede nettverk om utvikling og gjennomføring av utdanningstilbudene.

Forskjeller i profil og volum på utdanningstilbud/studenter

Studiesentrene har ulike kombinasjoner av tilbud, fra videregående opplæring, via fagskoletilbud til høyere utdanning. Noen har flest tilbud innen videregående opplæring med enkelte tilbud på høyskolenivå, mens andre har i hovedsak tilbud innenfor høyere utdanning. Det varierer også hvorvidt, og i hvilken utstrekning, de har samarbeid med næringslivet. Enkelte har etablert samarbeid med ulike bransjeorganisasjoner. Samarbeidet med næringslivet er i stor grad knyttet til kortere kurs.

Helse- og sykepleiefag og økonomiske og administrative fag er generelt sett de mest utbredte utdanningstilbudene. Helse- og sykepleiefag dreier seg mest om studier med studiepoeng,

slik som sykepleierutdanning, men også om utdanningstilbud for helsefagarbeidere. Innen økonomiske og administrative fag er det mest kortere kurs med studiepoeng. Pedagogiske studietilbud er også sentrale, og det gjelder særlig utdanningstilbud med studiepoeng. Dominansen av tilbud innen pedagogikk/lærer og helse- og sykepleiefag reflekterer generelle kompetansebehov i offentlig sektor i mange deler av landet. Service, samferdsel og sikkerhet er fagområder i videregående opplæring som omfatter mange typer fag, fra servitør, kontor og reiseliv, via transportfag til brann og sikkerhetsfag. Dette bidrar til at det kommer høyt på listen over fagområder det gis utdanning i.

Avsluttende kommentarer

Studiesentrenes funksjon ligger i spenningsfeltet mellom distriktpolitiske og kompetansepolitiske interesser og hensyn. Studiesentrene utgjør en sammensatt kategori aktører i det lokale og regionale utdanningslandskapet, og de utgjør og inngår i ulike organisatoriske konstellasjoner. Dette har sin bakgrunn i ulikheter i den lokale og regionale konteksten og samspill med andre aktører og prosesser. Kartleggingen viser at fylkeskommuner og kommuner i stor grad er involvert i studiesentrene på ulike måter, men er mindre involvert i studieforbundene.

Felles utfordringer for studiesentrene er knyttet til langsiktig planlegging på grunn av administrativ kapasitet og rekruttering av tilstrekkelig antall studenter lokalt til ulike utdanningstilbud. I tillegg trekker studiesentrene frem utfordringer med å få til samarbeid med relevante utdanningsinstitusjoner innen høyere utdanning. Finansiering trekkes frem som den viktigste utfordringen for studiesentrenes arbeid. Viktige årsaker til dette er at mye er avhengig prosjektinntekter og av omfang av studietilbud som vil variere over tid. Ettersom studiesentrene ikke har faste utdanningstilbud, men skal tilpasse seg varierende lokale behov, vil uforutsigbarhet og varierende aktivitet være en sentral utfordring for denne typen aktører.

Det kreves videre undersøkelser for å få bedre forståelse for studiesentrenes muligheter og utfordringer i det samlede tilbudet om desentralisert og fleksibel utdanning, og for å vurdere ulike modeller for desentralisert og fleksibel utdanning. Erfaringer fra prosjektene finansiert fra Kompetansepilotene, hvor det skal utvikles modeller for et tilpasset etter- og videreutdanningstilbud i Distrikts-Norge, vil gi interessant kunnskap i denne sammenheng.

5 Litteraturliste

Danielsen, Å., Grepperud, G., & Roos, G. (2015). "Levende studie – og læringsentra?"
Rapport nr. 1: Funksjoner og framvekst (Septentrio Reports No 2 (2015)).

Meld. St. 5 (2019–2020). (2019). *Levende lokalsamfunn for fremtiden — Distriktsmeldingen*.
Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Meld. St. 14 (2019-2020). (2020). *Kompetansereformen – Lære hele livet*.
Kunnskapsdepartementet.

NOU 2020:12. (2020). *Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn*.
Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

NOU 2020:15. (2020). *Det handler om Norge. Bærekraft i hele landet. Utredning om
konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene*. Kommunal- og
moderniseringsdepartementet.

Vedlegg

Vedlegg 1 Spørreskjema

Kartlegging av studiesentre og lignende løsninger

Dette er en kartlegging av studiesentres lokalisering, organisering, rammebetingelser, utdanningstilbud og antall studenter. Kartleggingen gjøres på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet og resultatene vil utgjøre en del av grunnlaget for arbeidet med strategi for desentralisert og fleksibel fagskoleutdanning og høyere utdanning.

Takk for at du bidrar!

Hva er navnet på det studiesenteret du representerer?

Er studiesenteret medlem av et regionalt/nasjonalt nettverk, klynge eller organisasjon?

- (2) Ja
(3) Nei
(4) Vet ikke

Hvilket nettverk, klynge eller organisasjon er studiesenteret medlem av?

I hvilken kommune er studiesenteret lokalisert?

Hvilke kommuner/regioner/fylker rekrutterer dere studenter/kursdeltakere fra?

Hvor mange ansatte er dere ved studiesenteret?

Hvor mange årsverk utgjør dette?

Har du ytterligere informasjon om personell du tenker er viktig for å forstå studiesenterets organisering? (valgfritt spørsmål)

Nå følger det spørsmål knyttet til studiesenterets drift og rammebetingelser:

- eierforhold
- drift (finansiering, lokaler)
- utdannings-/kurstilbud (faglig og økonomisk bidrag)

Spørsmålene er utformet slik at flere svaralternativer er mulig.

Benytt de åpne tekstfeltene dersom det er behov for å forklare eller legge til informasjon.

Hvem står som eiere av studiesenteret?

- (1) Fylkeskommune
- (3) Statsforvalter
- (2) Kommune
- (4) Universitet og høyskoler
- (5) Fagskoler
- (6) Videregående skoler
- (7) Næringsliv
- (8) Andre _____

Hvem bidrar til drift av studiesenteret?

	Finansiering	Lokaler	Annet	Ingen bidrag til drift
Fylkeskommune	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(3) ☐
Statsforvalter	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(3) ☐
Kommune	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(3) ☐
Universitet og høyskoler	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(3) ☐
Fagskoler	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(3) ☐
Videregående skoler	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(3) ☐
NAV	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(3) ☐
Næringsliv	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(3) ☐
Andre/annet (f.eks. prosjektmidler, studentbetaling)	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(3) ☐

Forklar hva andre/annet bidrag til studiesenterets drift er.

Har du ytterligere informasjon om eierforhold og finansieringskilder som du tenker er viktig for å forstå studiesenterets organisering og drift? (valgfritt spørsmål)

**Hvem bidrar faglig og/eller økonomisk til studiesenterets utdannings-
/kurstilbud?**

	Identifiserer kompetansebehov	Utvikler nye studier/kurs	Tilbyr utdanning/kurs	Ikke pågående samarbeid om utd.tilbud
Fylkeskommune	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Statsforvalter	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Kommune	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Universitet og høyskoler	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagskoler	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Videregående skoler	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Studieforbund (f.eks. Folkeuniversitetet og AOF)	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Helseforetak	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
NAV	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
KS	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Næringsliv	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Andre	(1) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

**Hvem andre bidrar faglig og/eller økonomisk til studiesenterets utdannings-
/kurstilbud?**

Hvilke utdanningsinstitusjoner samarbeider dere med når det gjelder utdanningstilbud? List opp Institusjonsnavn/forkortelse.

Nå følger spørsmål om studiesenterets utdanning-/kurstilbud i perioden 2018-2021.

Spørsmålene er utformet slik at flere svaralternativer er mulig.

Benytt de åpne tekstfeltene dersom det er behov for å forklare eller legge til informasjon.

I perioden 2018-2021, i hvilke fagfelt har dere gjennomført utdanning/kurs, og på hvilket nivå? For inneværende semester inkluderes også kurs som ikke er gjennomført.

	Videregående opplæring	Emner / fag med studiepoeng	Årsstudium	Fagskolegrad	Universitets- / høyskolegrad	Kurs uten studiepoeng	Ikke gjennomført
Allmenne fag	(1) ☐	(2) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Humanistiske og estetiske fag	(1) ☐	(2) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	(1) ☐	(2) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Samfunnsfag og juridiske fag	(1) ☐	(2) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Økonomiske og administrative fag	(1) ☐	(2) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	(1) ☐	(2) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Helse-, sosial- og idrettsfag	(1) ☐	(2) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Primærnæringsfag	(1) ☐	(2) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	(1) ☐	(2) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(3) ☐	(5) ☐	(6) ☐

I perioden 2018-2021, i hvilke lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk har dere gjennomført utdanning/kurs?

- (1) Barnehagelærerutdanning
- (2) Grunnskolelærerutdanning
- (3) Fag- og yrkesfaglærerutdanning
- (4) Utdanninger i pedagogikk
- (5) Videreutdanning for lærere
- (6) Andre _____

I perioden 2018-2021, i hvilke helse-, sosial- og idrettsfag har dere gjennomført utdanning/kurs?

- (10) Sykepleiefag
 (12) Helsearbeiderfag
 (13) Vernepleiefag
 (2) Sosialfag
 (5) Terapeutiske fag
 (6) Apotekfag
 (9) Andre _____

I perioden 2018-2021, hvordan ble studiene og kursene organisert?

	Heltid	Deltid	Stedsbasert	Samlingsbasert	Nettbasert pga korona 2020-2021
Allmenne fag	(5) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐
Humanistiske og estetiske fag	(5) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	(5) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐
Samfunnsfag og juridiske fag	(5) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐
Økonomiske og administrative fag	(5) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	(5) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐
Helse-, sosial- og idrettsfag	(5) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐
Primærnæringsfag	(5) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	(5) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐

Har du ytterligere informasjon du tenker er viktig for å forstå studiesenterets utdannings-/kurstilbud? (valgfritt spørsmål)

Ved studiesenteret skoleåret 2018/2019:

Hvor mange studenter/deltagere gjennomførte ulike studier/kurs?

Hvor mange studiepoeng (fra universitet/høyskole/fagskole) ble avlagt?

Dersom dere ikke har eksakte tall, oppgi gjerne omtrentlige tall og opplys om det i kommentarfeltet under.

	Antall studenter/kursdeltakere	Antall avlagte studiepoeng (akkumulert)
Allmenne fag	_____	_____
Humanistiske og estetiske fag	_____	_____
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	_____	_____
Samfunnsfag og juridiske fag	_____	_____
Økonomiske og administrative fag	_____	_____
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	_____	_____
Helse-, sosial- og idrettsfag	_____	_____
Primærnæringsfag	_____	_____
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	_____	_____

Er det noe du ønsker å føye til når det gjelder antall studenter og studiepoeng for skoleåret 2018/2019? (valgfritt spørsmål)

Ved studiesenteret skoleåret 2019/2020:

Hvor mange studenter/deltagere gjennomførte ulike studier/kurs?

Hvor mange studiepoeng (fra universitet/høyskole/fagskole) ble avlagt?

Dersom dere ikke har eksakte tall, oppgi gjerne omtrentlige tall og opplys om det i kommentarfeltet under.

	Antall studenter/kursdeltakere	Antall avlagte studiepoeng (akkumulert)
Allmenne fag	_____	_____
Humanistiske og estetiske fag	_____	_____
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	_____	_____
Samfunnsfag og juridiske fag	_____	_____
Økonomiske og administrative fag	_____	_____
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	_____	_____
Helse-, sosial- og idrettsfag	_____	_____
Primærnæringsfag	_____	_____
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	_____	_____

Er det noe du ønsker å føye til når det gjelder antall studenter og studiepoeng for skoleåret 2019/2020? (valgfritt spørsmål)

Ved studiesenteret skoleåret 2020/2021

Hvor mange studenter/deltagere er tatt opp til ulike studier/kurs?

Hvor mange studiepoeng (fra universitet/høyskole/fagskole) utgjør dette?

Dersom dere ikke har eksakte tall, oppgi gjerne omtrentlige tall og opplys om det i kommentarfeltet under.

	Antall studenter/kursdeltakere	Antall avlagte studiepoeng (akkumulert)
Allmenne fag	_____	_____
Humanistiske og estetiske fag	_____	_____
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	_____	_____
Samfunnsfag og juridiske fag	_____	_____
Økonomiske og administrative fag	_____	_____
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	_____	_____
Helse-, sosial- og idrettsfag	_____	_____
Primærnæringsfag	_____	_____
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	_____	_____

Er det noe du ønsker å føye til når det gjelder antall studenter og studiepoeng for skoleåret 2020/2021? (valgfritt spørsmål)

Har du utfyllende informasjon du mener ikke er kommet frem, men som er viktig for å forstå studiesenterets organisering, rammebetingelser og utdannings-/kurstilbud? (valgfritt)

Takk for ditt bidrag!

Spørsmål til undersøkelsen kan rettes til Diku ved

seniorrådgiver Therese Halvorsen Røst

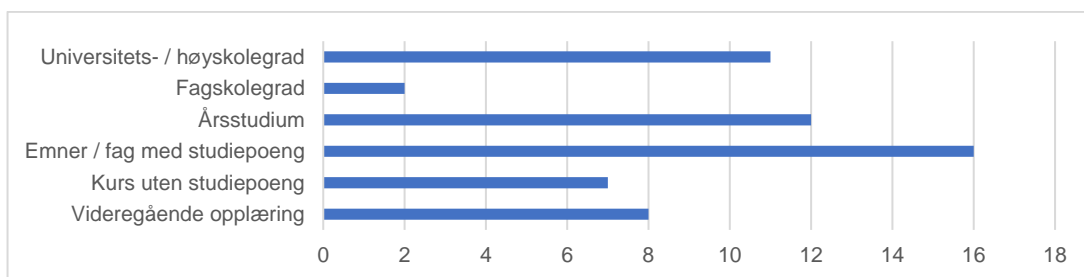
E-post: therese.rost@diku.no

Vedlegg 2 Oversikt over bidrag til drift og rammebetingelser for studieforbund

Bidragstyper	Finansiering	Lokaler	Annet	Ingen bidrag
Fylkeskommune	4	2	1	4
Statsforvalter	3	0	0	8
Kommune	0	0	0	11
Universitet og høyskoler	0	0	0	11
Fagskoler	1	0	0	10
Videregående skoler	0	2	0	9
NAV	0	0	0	11
Næringsliv	2	1	1	8
Andre/annet	9	2	2	2

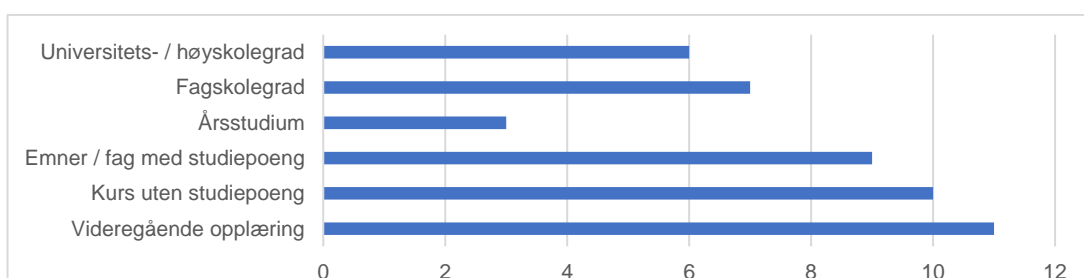
Fordelingen av bidrag til finansiering, lokaler og annet fra ulike bidragstyper. Tabellen viser fordelingen av svar fra 11 studieforbund. Respondentene har kunnet velge flere alternativer.

Vedlegg 3 Utdanningsnivå på studier og kurs i økonomiske og administrative fag (2018-2021)

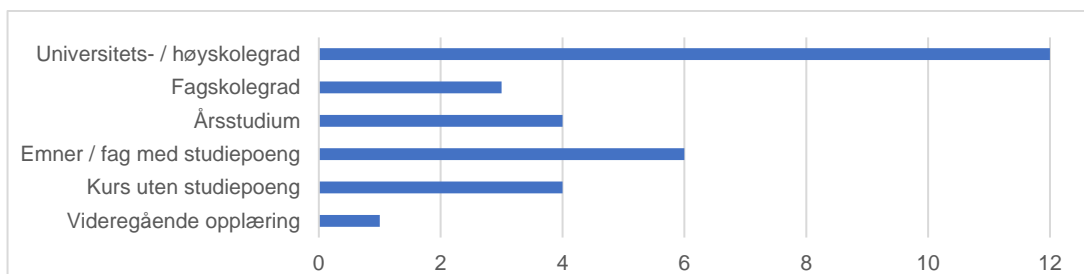
For 2021 er igangsatte og planlagte studietilbud for inneværende semester inkludert.

Vedlegg 4 Utdanningsnivå på studier og kurs i helse-, sosial- og idrettsfag (2018-2021)

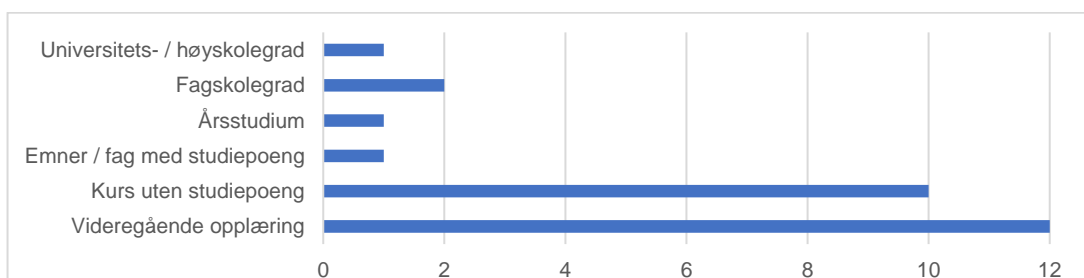
For 2021 er igangsatte og planlagte studietilbud for inneværende semester inkludert.

Vedlegg 5 Utdanningsnivå på studier og kurs i lærerutdanning og pedagogikk (2018-2021)

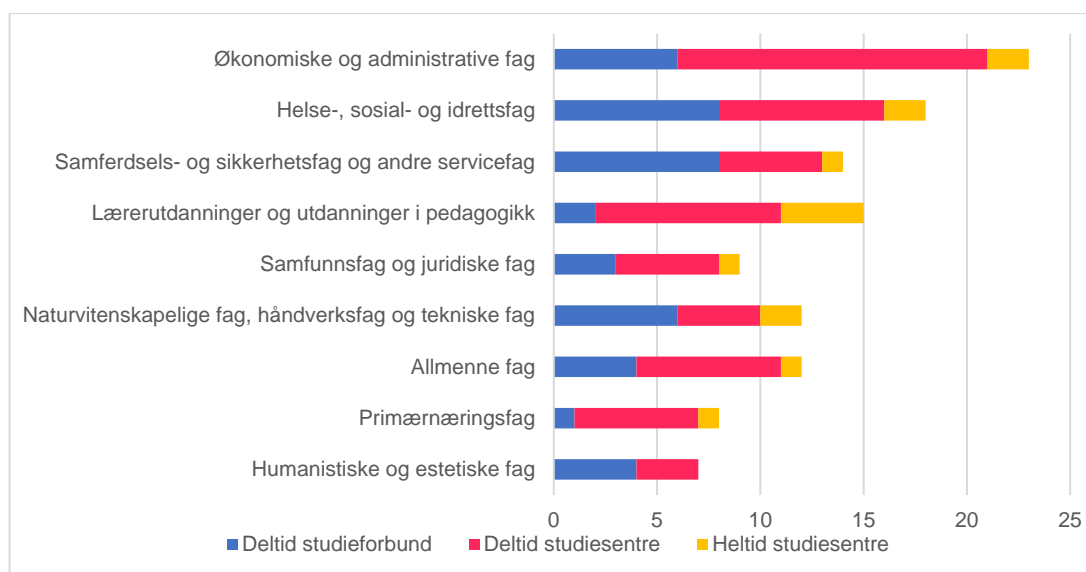
For 2021 er igangsatte og planlagte studietilbud for inneværende semester inkludert.

Vedlegg 6 Utdanningsnivå på studier og kurs i samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag (2018-2021)

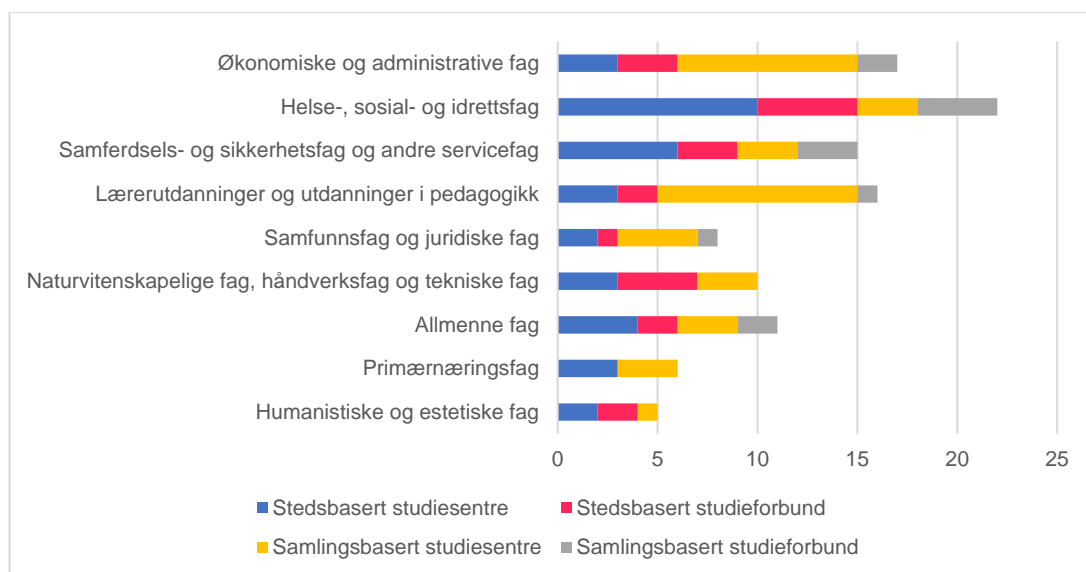
For 2021 er igangsatte og planlagte studietilbud for inneværende semester inkludert.

Vedlegg 7 Heltids- og deltidstudier og kurs fordelt på fagfelt (2018-2021)

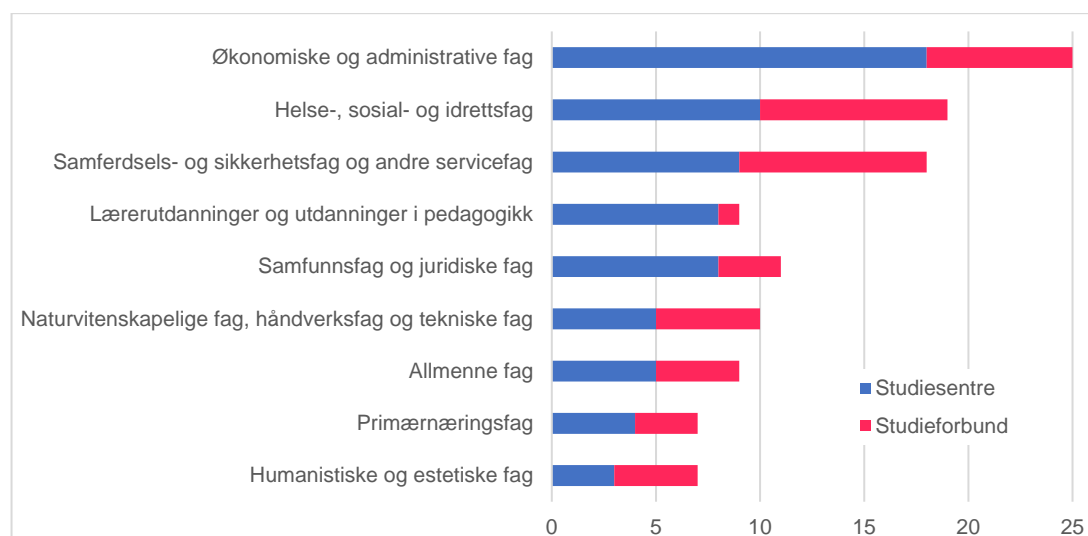
Innretning på gjennomførte studier og kurs ved studiesentre og studieforbund i 2018-2021. For 2021 er igangsatte og planlagte studietilbud for inneværende semester inkludert. Antall studiesentre: 25; antall studieforbund: 11.

Vedlegg 8 Steds- og samlingsbaserte studier og kurs fordelt på fagfelt (2018-2021)

Innretning på gjennomførte studier og kurs ved studiesentre og studieforbund i 2018-2021. For 2021 er igangsatte og planlagte studietilbud for inneværende semester inkludert. Antall studiesentre: 25; antall studieforbund: 11.

Vedlegg 9 Studier og kurs som nettbaserte tilbud fordelt på fagfelt (2020-2021)

Nettbaserte studier/kurs som følge av korona ved studiesentre og studieforbund i 2020-2021. For 2021 er igangsatte og planlagte studietilbud for inneværende semester inkludert. Antall studiesentre: 25; antall studieforbund: 11.

Direktoratet for
internasjonalisering
og kvalitetsutvikling
i høyere utdanning

+47 55 30 38 00 | post@diku.no | diku.no